

VERSLAG BESTUURSRAAD ENGELEN EN BOKHOVEN DATUM: 28 SEPTEMBER 2020

Aanwezig:

Voorzitter: mevrouw Y. Schram

Overlegpartner: de heer R. Geers

Ambt. secretaris: mevrouw J. Pawiroredjo

Leden : de heer P. van Beek

: de heer J.J. Branderhorst

: de heer Kroezen

: de heer P.J.M. Noz

: mevrouw M.M. van den Oord – Raemaekers

Pers : mevrouw A. van den Dungen (Brabants Dagblad)

Publiek : 7 personen

1. OPENING

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. De heer Ten Dam is aanwezig om het ontwerp voor de huisvesting van de Watersport Vereniging Engelermeer toe te lichten.

Huisvesting Watersport Vereniging Engelermeer (WvE)

De heer Ten Dam is twee jaar geleden voor het laatst bij de vergadering van de BR geweest om een plan voor de huisvesting van de WvE aan het Engelermeer te presenteren. Inmiddels ligt er een ontwerp voor een in het landschap passend gebouw.¹

Waar staat de WvE voor?

De vereniging is opgestart door mensen die de zeil- en surfsport een warm hart toedragen. Sinds de oprichting is de vereniging enorm gegroeid naar 220 leden (eind 2019) met een vloot van 11 zeilboten, 6 surfplanken, 6 SUP boards en 3 reddingsboten. Om de toekomst van de vereniging te waarborgen is een stabiel ledenbestand nodig met actieve leden. De afgelopen jaren stijgen onze ledenaantallen. Er vertrekken echter ook veel leden (vooral oudere jeugd, 14+) omdat er voor hen geen uitdagende activiteiten zijn en een vaste plek ontbreekt. Kenmerk van de vereniging is, dat zij over eigen materialen beschikt en leden mogen die gebruiken. Daarmee is de sport toegankelijk voor een veel grotere doelgroep. Het is verplicht om een verwarmd theorielokaal te hebben.

Drie jaar geleden zijn wij begonnen daar werk van te maken. Eerst met een bouwwerk bestaande uit containers. Omdat Welstand daar tegen was, zijn wij op zoek gegaan naar alternatieven. Tot vorig jaar begin mei dachten wij dat in eigen beheer te kunnen doen, maar dat was financieel niet haalbaar. Wij zijn vervolgens met de gemeente in gesprek gegaan met een positief resultaat: de bouw van een watersportpaviljoen in samenwerking met de gemeente. De gemeente bouwt de sportgerelateerde ruimten. De WvE huurt de ruimtes weer terug van de gemeente tegen een kostendekkend huurtarief. Dit is vorig jaar met wethouder Van Olden afgesproken. Het college heeft dit najaar besloten om de nieuwbouw mogelijk te maken. Nu start de laatste fase van de selectie van de aannemer.

Ongeveer 80 % van de kinderen die lid zijn van de WvE zijn afkomstig uit Engelen. Instructeurs die ooit zelf als kind zijn begonnen bij de WvE groeien mee en zijn nu gediplomeerd instructeur. Het leeft en er worden leuke dingen ondernomen. Onlangs is er ingebroken in de containers en zijn er spullen meegenomen. In dat opzicht is het fijn als er een gebouw is met elektriciteit, camera's en een alarmsysteem. Het Engelermeer is overdag een prachtige locatie om te vertoeven. Als er een actieve vereniging aanwezig is, dan draagt dat bij aan de sociale controle.

Het pand wordt zoveel mogelijk opgetrokken uit duurzame materialen. Die materialen komen uit oude panden en worden hergebruikt in ons pand. Als er over 40 jaar een nieuw pand zou moeten komen, dan zouden al deze materialen weer opnieuw gebruikt kunnen worden. In het gebouw komt geen gas, maar wel elektriciteit. Waar mogelijk zal er met duurzame bronnen gewerkt worden. De heer Ten Dam toont een schets van het waterpaviljoen. Dat komt niet zover van het paviljoen van de gemeente te liggen. Binnenkort wordt de herziening van het bestemmingsplan aangevraagd, dit conform de voorwaarden in de Visie van het Engelermeer. Wij hebben een dialoog gevoerd met de omwonenden.

¹ De presentatie van de heer Ten Dam wordt met dit verslag meegestuurd.

Die hebben allemaal geen bezwaar. De bouw wordt voor een deel door de WvE gefinancierd. Ook is er sponsoring voor een bedrag van €30.000,= voor de eerste vijf jaren

De heer Kroezen feliciteert de WvE met het prachtige gebouw. Hij vraagt wat voor overeenkomst de WvE heeft met de gemeente. En of er geen problemen ontstaan met de hengelsportvereniging. Die hebben een aantal hectare van het Engelermeer gepacht. De heer Ten Dam legt uit dat de WvE een huurovereenkomst heeft met de gemeente als medegebruiker van het Engelermeer. Dat zal straks worden voortgezet. Er zijn op dit moment geen problemen met de hengelsportvereniging. Zij zitten helemaal aan de andere kant van het meer. Het Engelermeer is groot genoeg. Er wordt goed rekening met elkaar gehouden. De WvE komt daar minder snel omdat daar minder goed zicht is op de boten. De WvE vaart op het grote deel van het meer. Daar is het te diep om goed te kunnen vissen. De heer Kroezen ziet mogelijkheden voor interactie, o.a. met de duikers. De BR wil graag de overeenkomst met de gemeente inzien. De heer Kroezen vraagt waarom de WvE geen hekken geplaatst heeft om diefstal te voorkomen. De heer Ten Dam geeft aan dat er hekken geplaatst zijn, maar dat heeft helaas niet geholpen

De heer Kroezen vraagt of de kantine die in het gebouw mogelijk concurrentie oplevert met de openbare horeca aan het Engelermeer. De WvE is volgens hem een gesubsidieerde vereniging. De heer Ten Dam merkt op dat de WvE niet wordt gesubsidieerd. De WvE krijgt geen geld om het pand te bouwen. Wij huren het gebouw kostendekkend van de gemeente. Er komt geen kantine. In het theorielokaal komt een mogelijkheid om kleinschalig koffie te schenken en kleinschalige horeca. Dat is alleen bedoeld voor de leden.

De heer Branderhorst informeert of er overwogen is om zonnepanelen op het plat dak te plaatsen. De heer Ten Dam legt uit dat die overweging zeker heeft plaatsgevonden. Het is echter niet mogelijk vanwege vandalisme. Het dak blijft namelijk toegankelijk omdat er grond omheen zit.

De heer Van Beek vraagt hoeveel jaar er vooruit is gekeken? De heer Ten Dam antwoordt dat 15 jaar vooruit is gekeken. Dan is het kostendekkend en komt er een positieve cash flow uit.

De heer Pandermaat is zelf ook lid van een watersportvereniging en adviseert om ook contributie te vragen aan jeugdleden. Daarmee krijg je het hele plan sluitend. De heer Ten Dam geeft aan dat er een prijs is voor jeugdleden, volwassenen en een familielidmaatschap. De lessen leveren de meeste inkomsten op. Dat wordt elk jaar meer.

Vanuit het publiek wordt gevraagd naar de planning. De heer Ten Dam geeft aan dat de besluitvorming afhangt van de onderhandelingen met de aannemer en de herziening van het bestemmingsplan. Er zijn geen onzekerheden meer over de financiering en ook niet over het akkoord van de gemeente. Dat is allemaal rond. Het kan tot een jaar duren voordat we kunnen starten met de bouw, maar we hopen dat het pand voor het volgend badseizoen in 2021 gereed is. Dat is vrij ambitieus, maar dat is de planning.

De heer Kroezen geeft aan dat het plan waarschijnlijk binnen de Howabo valt en dat houdt in dat er compensatie elders moet plaatsvinden van bomen. De heer Ten Dam legt uit er inderdaad gecompenseerd zal worden. Het voordeel is dat het pand voor een groot deel in de heuvel zal worden gebouwd. De massa is relatief beperkt omdat er voor een deel weer grond overheen komt.

Beëindiging lidmaatschap

Mevrouw Schram betreurt het dat mevrouw Mulkens haar lidmaatschap van de BREB heeft opgezegd. Zij verlaat de BREB om voor haar moverende redenen. Zij heeft zich voor de volle 100 % ingezet voor de BR.

2. VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN 29 JUNI 2020

Naar aanleiding van:

Pagina 1

Om burgers te informeren zal de presentatie van het project "Samen maken we Engelen veiliger" ook op de website van de BR worden opgenomen.

Pagina 2:

Mevrouw Van den Oord heeft op 28 oktober een vervolgspraak met de heren Van Rooij en Van Gaal. Daarbij zullen de uitkomsten van de wijkscan en stand van zaken worden besproken.

Fietsstraat Maasdijk

Sinds 2010 ligt er een verzoek van de BR voor het aanleggen van een fietsstraat op de Maasdijk. Mevrouw Van den Oord wil graag weten wat de stand van zaken is.

Veiligheid op de dijk in Bokhoven

Er is een nieuw fietspad aangelegd op de dijk. Deze is vernieuwd en verbreed. Het gedeelte langs het speeltuintje is ook verbreed. Er ontstaat een gevaarlijke situatie op het punt waar fietsers met een bocht de dijk afkomen. Welke maatregelen kunnen er genomen worden om de speeltuin veilig te houden? De heer Geers zal navragen welke mogelijkheden er zijn. Wellicht kan er een haag aangeplant worden tussen de speeltuin en het fietspad, zodat kinderen minder snel het fietspad op komen. Daar komen we op terug. Verwacht wordt dat de werkzaamheden aan het fietspad voor 1 oktober gereed zijn.

Bij het fietspad staan kleine paaltjes om te voorkomen dat autoverkeer de dijk op rijdt. De heer Kroezen vraagt of deze vervangen kunnen worden door paaltjes van een iets grotere/dikkere afmeting, waardoor ze beter opvallen. Er ontstaat nu namelijk een gevaarlijke situatie omdat ze niet goed opvallen. De heer Geers zal het verzoek meenemen.

Herplant bomen

De heer Branderhorst informeert wanneer de herplant van de bomen in gang wordt gezet en is ook benieuwd naar de boomsoorten. Toegezegd is dat er diversiteit in boomsoorten komt. Informatie daarover zal aan hem worden gemaild.

Pagina 3:

Windturbines

De heer Kroezen vindt het tegenvallen dat de gemeente heeft aangegeven dat een nulmeting geen juridische status heeft.

De BR heeft op 23 juni antwoorden gekregen op vragen over de windturbines. Verzocht wordt om deze ook aan de notulen toe te voegen. De heer Geers vindt het geen enkel probleem om tussentijdse beantwoordingen aan het verslag te hechten. En geeft de BR ook in overweging om via eigen kanalen te communiceren.

Stand van zaken plaatsing zendmast

De heer Hoskam heeft tijdens de vorige vergadering aangegeven dat de vve's niet bereid zijn tot plaatsing van zendmasten op hun dak. Dat leidt tot een vraagstuk. Want als niemand een zendmast in de buurt wil hebben, hoe gaan we dan de bereikbaarheid in onze dorpen organiseren? Daar zit volgens de heer Geers een uitdaging in. Eerder is er een informatieavond geweest over de plaatsing van een mast nabij de sluis. Ook daarop hebben verschillende bewoners en de BR gereageerd: afstand tot de woningen is daarbij genoemd. Uiteindelijk moet er een keuze gemaakt worden. De dekking is slecht in sommige gebieden. Dat geldt ook voor Engelen. Als iedereen tegen de komst van een zendmast blijft, heeft dat niet alleen gevolgen voor de bereikbaarheid van inwoners, maar ook voor hulpdiensten en hulpvragen van oudere inwoners. Als er geen goed mobiel netwerk is/komt, begint dat wel lastig te worden. Het is een feit dat wij met z'n allen het mobiele netwerk steeds zwaarder gaan belasten. Dat geldt dus ook voor Engelen. Op dit moment zijn wij bezig om een nota voor antennebeleid op te stellen. Daarin staat dat een zendmast van 30 meter conform beleid is en dat, indien nodig als uitzondering, een zendmast van 40 meter mogelijk moet kunnen zijn. 40 meter is tegenwoordig noodzakelijk en dat kunnen we niet als uitzondering beschouwen. Duidelijk is dat er op korte termijn geen zendmast gerealiseerd kan worden in Engelen. Daar gaan we aan werken en daar zal opnieuw een flinke discussie over komen. De heer Geers is erg benieuwd wat daar uit gaat komen. We zitten met een groot dilemma.

De heer Kroezen stelt voor om een fijnmaziger netwerk te maken met lagere masten. Hij noemt als voorbeeld de hoogspanningsmasten bij nieuw gebouwde huizen. Bij de Lepelaar zitten er ook zenders op. Dan moeten er misschien twee of drie neergezet worden. De heer Geers geeft aan dat providers echt wel bereid zijn om de dekking te organiseren. Lagere masten verkleinen het probleem echter niet, maar vergroten het probleem juist, omdat er nog meer mensen ongelukkig zullen worden met een mast in de buurt. Een mast van 40 m met meerdere zenders erop zou een optie kunnen zijn. Dan is er maar één mast nodig. De heer Branderhorst heeft vernomen dat er plannen zijn om hoogspanningsmasten in de grond te leggen. De heer Geers geeft aan dat er een opdracht is

verstrekt aan Tennet om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Dat geldt voor hoogspanningsmasten die boven woongebieden liggen zoals De Groote Wielen en Orthen. De heer Van Beek vraagt wat de BR kan doen om dit probleem te helpen oplossen. De heer Geers geeft aan dat er bij De Groote Wielen ook een zendmast geplaatst moet worden. Daar speelt echter het zelfde probleem: een combinatie van gezondheidsbezwaren, maar van de andere kant is niet aangetoond dat die zorgen terecht zijn. Ook het aanzicht blijft een probleem. Het is heel lastig om aan mensen duidelijk te maken wat er bekend is over zendmasten en zenders. Hoe belangrijk is het dat over een paar jaar nog kunnen blijven bellen? Bewustwording is van belang. Iedereen die dat inzien kan bijdragen om dat besef verder te verspreiden. Er wordt gewerkt aan een nieuwe nota waarin we de masten die we nodig hebben kunnen vergunnen. De gemeenteraad zal daarover beslissen. De BR heeft bij de vorige nota vragen gesteld over de afstand van zendmasten tot woningen, scholen en kinderdagverblijven. Gebleken is dat het antwoord daarop op meerdere manieren wordt gelezen. Op enkele meters vanaf de zender mag je niet lang verblijven. Om maatschappelijke zorgen weg te nemen zullen we niet op de erven van kinderdagverblijven bouwen. Anderen lezen dat we 300 tot 400 meter afstand houden. Voordat wij weer kunnen praten over een concreet plan en een vergunning zijn we zeer weer 1 ½ jaar verder.

Mevrouw Van den Oord meldt dat er op een aantal middelbare scholen een challenge is uitgeschreven waarbij een zendmast meer als een kunstobject eruit zou kunnen zien. De heer Geers is benieuwd naar de uitkomst.

Pelletverwarming

De heer Branderhorst geeft aan dat er landelijk veel discussie is geweest over verwarmen door het gebruik van biomassa. Er is een bewonersbijeenkomst geweest. In verband met corona zal er een fysieke bijeenkomst worden georganiseerd op de bouwplaats in kleine groepjes. Volgens de heer Geers zijn er voldoende geïnteresseerde kopers voor het plan. Er zijn nog maar twee appartementen over.

Evenementenkalender

Vanaf 1 juli is er weer een verruiming voor evenementen. Deze is echter na de persconferentie van vandaag weer ingekort. De Bossche Zomer is succesvol geweest. Aan de gemeenteraad zal worden voorgesteld ook een Bossche Winter te organiseren. De heer Geers geeft aan dat de gemeente niet voornemens is om een evenementenkalender vast te stellen, omdat er vanwege corona geen enkele zekerheid kan worden gegeven.

Veiligheid en handhaving E-meer

Mevrouw Van den Oord meldt dat de BR samen met de gemeente, politie en COC een wandeling heeft gemaakt langs het Engelermeer op 1 september. Het was een eerste oriëntatie waarbij we elkaars meningen hebben gehoord en met respect naar elkaar hebben geluisterd. Als er voldoende basis is, dan komen we daar in een van de volgende vergaderingen van de BR op terug

Het verslag wordt vastgesteld.

3. MEDEDELINGEN

Archief BREB

Het fysieke archief van de BREB is in samenwerking met de gemeente opgeschoond. Nu bekijken we hoe het archief digitaal op orde kan worden gehouden. De heer Branderhorst spreekt zijn complimenten uit richting de gemeente.

Plattegrond bestuursgebied

De afdeling Erfgoed heeft een plattegrond gemaakt van het bestuursgebied. De BR zal daar dankbaar gebruik van maken.

Jeu-de-boules banen

De heer Branderhorst meldt dat er twee jeu-de-boules banen worden ontwikkeld in Engelen, Bokhoven en Haverleij. Over twee jaar wordt het WK georganiseerd in 's-Hertogenbosch. De BR wil daar graag op inspelen.

Maquette De Haverleij

De heer Branderhorst meldt dat de maquette ergens anders ondergebracht moet worden. Er wordt gezocht naar een geschikte locatie. De afmeting is 2 ½ x 2 ½ meter.

4. WOONVISIE

Mevrouw Van den Oord geeft aan dat 's-Hertogenbosch een aangename gemeente is om ontspannen te wonen, werken en te verblijven. Onze inwoners zijn trots op hun woonplaats en blijven hier graag wonen. Ze hebben een woning die zoveel mogelijk aansluit bij hun woonwensen en mogelijkheden. Ook buiten 's-Hertogenbosch zien mensen onze gemeente als een aantrekkelijke omgeving om te wonen. We zijn uitstekend bereikbaar, kennen hoogwaardige (stedelijke) voorzieningen en we hebben een rijke cultuurhistorie met een fraaie historische binnenstad. Dicht daar tegenaan ligt de dynamische Spoorzone met (hoog-) stedelijke woonmilieus met een mix van functies. De verbrede binnenstad ligt tussen een breed palet aan aangename woonbuurten die ieder met hun eigen karakter samen de eigenheid van de stad vormen. Dorpen en buurten waar het ontspannen wonen en soms ook spannend wonen is. Het is kwalitatief goed wonen in 's-Hertogenbosch met prettige verbindingen van het wonen met het groen en water (zowel binnen de bebouwde omgeving als met het buitengebied).

Vertaald in **de 4 geformuleerde woonopgaven** herkennen we voor Engelen, Bokhoven en Haverleij o.a. de volgende aandachtspunten:

1. *Passend en betaalbaar wonen voor iedereen*
 - a. Realiseren van divers en passend woningaanbod met nadruk op de toenemende groep van 1- en 2-persoonshuishoudens;
 - b. Huisvesten van specifieke doelgroepen (o.a. jongeren, studenten en starters, 75+huishoudens,
2. *Leefbare en inclusieve buurten*
 - a. Stimuleren van nieuwe woonconcepten met oog voor ontmoeting;
 - b. Stimuleren van bewonersinitiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid;
3. *Toekomstbestendige en duurzame woningvoorraad*
 - a. Stimuleren van energiebesparend, natuurinclusief en klimaatadaptief (ver)bouwen met oog voor wooncomfort en gezondheid;
 - b. Faciliteren en stimuleren van het aanpassen en beter benutten van de bestaande woningen met oog voor levensloopbestendig wonen en het huisvesten van kleine huishoudens;
4. *Strategisch innovatief woonprogramma*
 - a. Stimuleren van nieuwe wooncollectieven en woonvormen tussen thuis en verpleeghuis;
 - b. Mogelijk maken van het realiseren van kleinschalige wooninitiatieven in het buitengebied, gekoppeld aan de opgaven rond natuurontwikkeling en de energietransitie.

Met onze dorpen willen we daar goed op aansluiten, zowel voor ouderen als voor jongeren, zodat zij niet naar de stad vertrekken.

Om de Woonvisie 's-Hertogenbosch te delen met onze bewoners en hun wensen en ideeën voor wonen op te halen, organiseren we als BR op 18 november de dorpstafel 'Woonvisie 2020 Engelen, Bokhoven en Haverleij, passend wonen van jong tot oud'.

Hier zal wethouder Geers presenteren wat de Woonvisie van 's-Hertogenbosch inhoudt en met bewoners in gesprek gaan over de vragen, kansen en mogelijkheden die er op woongebied in onze dorpen leven.

In het afgelopen half jaar heeft de BR d.m.v. publicaties in de Tweeterp de bewoners meegenomen in een reis langs diverse nieuwe ontwikkelingen en initiatieven die er op woongebied zijn. Dit met name om de beeldvorming te bevorderen en met elkaar te leren van wat er elders wordt ondernomen om passend wonen voor jong tot oud mogelijk te maken. De onderwerpen worden genoemd:

- Zonder Den Bosch geen Oosterburen;
- Gelderse Dam;
- KilimanjaroWonen;
- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap;
- ZorgSamen Buurt;
- Het Kollektivhus in Stockholm, Zweden;
- Seniorensteden in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten;
- Parkentree in Schiedam;

- Wonen, Zorg en Ontmoeting in Duitsland;
- Meergeneratiewonen KAS & CO in Utrecht.

Dit zijn allemaal voorbeelden om beelden te kunnen vormen over hoe je op een andere manier naar woningen kan kijken. Vraag die centraal staat tijdens de Dorpstafel is: hoe ziet het leven in onze dorpen er over tien tot twaalf jaar uit? Dat willen we graag samen met de gemeente voorbereiden.

Engelen is volgens de heer Geers niet anders dan andere dorpen. Qua wonen zijn er vergelijkbare opgaves, zowel voor ouderen als jongeren. Dit zijn de twee belangrijkste doelgroepen waar de belangrijkste uitdagingen zitten, zonder de andere doelgroepen tekort te doen. Tijdens de Dorpstafel wil de heer Geers ook de vraag stellen hoe het leven in onze dorpen er over twintig of dertig jaar uit zal zien. De groep babyboomers zal tegen die tijd een stuk kleiner zijn. Hoe gaan we het zo organiseren dat woningen over dertig jaar ook goed gebruikt kunnen worden? Dat moeten we wel in gedachten houden. Mevrouw Van den Oord heeft een aantal mooie projecten binnen en buiten de gemeente aangehaald. Daar liggen ook kansen voor Engelen en Bokhoven. Zo wordt collectief particulier opdrachtgeverschap gefaciliteerd door de gemeente. Initiatieven moeten echt van onderop komen. Het is vooral interessant om te kijken hoe we de Dorpstafel van 18 november goed voor kunnen bereiden. Wat zijn echt de woonwensen van de bewoners in Engelen, Bokhoven en Haverleij en hoe kunnen er in de resterende projectlocaties wensen invullen en tegelijkertijd de buurt versterken? De gemeenteraad heeft een redelijk brede woonvisie opgesteld. Via woningbouwprogrammering kunnen allerlei woningen worden toegevoegd. De visie wordt breed gedragen door de gemeenteraad. Daarmee wordt de enorme opgave die we hebben onderstreept.

De heer Branderhorst informeert naar de houdbaarheidsdatum van deze nota. De heer Geers geeft aan dat de Woonvisie voor langere tijd is opgesteld. Het is een bouwsteen van de Omgevingsvisie. Als beleid op een bepaald onderdeel niet meer actueel is, wordt het beleid aangepast en dan zou de Woonvisie bijgeschaafd kunnen worden. Daarmee wordt de Omgevingsvisie een beetje aangepast en ontstaat een dynamische Omgevingsvisie. Wijzigingen in beleid voor de woningmarkt, zijn pas over vier jaar zichtbaar. De heer Geers wil zich richten op beleid waar hij invloed op uit kan oefenen. Dat kan door er vooral voor te zorgen dat we zo'n hoog mogelijke productie hebben. De opgave is breder dan alleen nieuwbouw. Bestaande bouw is net zo belangrijk. Van belang daarbij is de gezins- en huishoudenssamenstelling.

De heer Van Beek geeft aan dat er nu een Woonvisie ligt. Hij is trots op hetgeen dat mevrouw Schram en mevrouw Van den Oord hebben neergezet. Wanneer gaan we naar de "doe"- fase? Wat is de volgende concrete stap? De heer Geers antwoordt dat de gemeente nooit gestopt is met het zetten van concrete stappen. Het beleid dat nu vastgesteld is, bepaalt de richting die we op gaan. Nu wordt voor het eerst bekeken wat er met de bestaande woningvoorraad gedaan kan worden. In het verleden was het beleid gericht op nieuwbouw. Dit is een nieuwe stap waar uitdagingen en kansen liggen. Engelen kent enorm veel grondgebonden gezinswoningen. De samenstelling van huishoudens neemt enorm af in aantal personen. Is daar nog voldoende match? Hoe kunnen we organiseren dat de senior die nu nog in een eengezinswoning woont en steeds moeilijker boven komt, overstapt op een mantelzorgwoning of een nul-treden-woning? Het is een mooi onderwerp voor de Dorpstafel. Daarnaast blijven we zoeken naar mogelijkheden voor nieuwbouw. Nu zijn we bezig met het achtste kasteel; het negende kasteel komt eraan. De gemeente bouwt niet zelf, maar faciliteert wel. Ook kan de gemeente niet zelf op zoek naar gronden om te verwerven om woningen te realiseren. We dagen marktpartijen en particulieren uit om te kijken wat er mogelijk is.

De heer Kroezen oppert het idee om een veiligheidsadviseur bij mensen met bestaande woningen langs te laten gaan die hen kan adviseren over de veiligheid van hun woningen. Deze adviseur kan dan tegen een gereduceerd tarief kan kijken naar oplossingen voor bestaande woningen. Als burger heb je daar geen kennis van. Mevrouw Schram vult aan dat er gemeenten zijn die deze service in samenspraak met seniorenverenigingen hebben opgezet. De heer Geers neemt de suggestie mee. Het is voor een gemeente lastig om de rol van een marktpartij over te nemen om bij woningeigenaren langs te gaan. Vanuit de corporaties gaan we wel kijken naar een verhuiscoach.

5. BESTEMMINGSPLANWIJZIGINGEN

Mevrouw Schram legt de procedure uit. In een bestemmingsplan staan de regels voor het gebruiken en bebouwen van een gebied. De procedure, die een bestemmingsplan doorloopt, is in de Wet ruimtelijke ordening en in het Besluit ruimtelijke ordening vastgelegd. Naast de wettelijke procedure voor het bestemmingsplan, is de gemeentelijke inspraakverordening van belang. Deze bepaalt of er over een beleidsvoornemen inspraak moet worden geboden. Dan legt de gemeente het voorontwerp

van het bestemmingsplan ter inzage voor inspraak of wordt op andere wijze inspraak georganiseerd. Inspraak is dus per gemeente verschillend geregeld.

Het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeente overlegt met alle betrokken overheden en andere instanties. In de praktijk wordt dit overleg meestal tegelijk met de inspraak gevoerd. De resultaten uit het overleg, de eventuele inspraak, worden verwerkt in het bestemmingsplan. Dit ontwerpbestemmingsplan wordt ter inzage gelegd. Gedurende zes weken kan eenieder schriftelijk of mondeling een zienswijze kenbaar maken. Binnen twaalf weken nadat het plan ter inzage heeft gelegen wordt het ontwerpbestemmingsplan vastgesteld door de gemeenteraad. Op de website van de gemeente 's-Hertogenbosch staat, dat het doel van inspraak is om inwoners en belanghebbenden de mogelijkheid te bieden hun mening over gemeentelijke plannen kenbaar te maken. Inspraak biedt de gemeente een belangrijk hulpmiddel voor de belangenafweging bij de voorbereiding van beleid. De gemeentelijke inspraakverordening bepaalt in welke gevallen inspraak mogelijk is. Bijvoorbeeld bij bestemmingsplannen of bij nieuw beleid. De plannen of besluiten, waarvoor betrokkenen en belanghebbenden een inspraakreactie kunnen indienen, meldt de gemeente als bekendmaking op de landelijke website van de overheid.

Daar zit ook net het probleem. Als BR menen wij een adviesrecht te hebben daar waar het gaat om bestemmingsplanwijzigingen in ons bestuursgebied. Mevrouw Van den Oord heeft eerder al aangegeven dat de BR zuinig is op de schaarse, nog te ontwikkelen grond in Engelen en Bokhoven. De BR heeft de behoefte aan woningen gepeild onder onze bewoners: welke wensen hebben onze bewoners? Omdat ruim 53 % van de woningen in Engelen en Bokhoven bewoond wordt door één- en tweepersoonshuishoudens is er grote behoefte aan seniorenwoningen en woningen voor jongeren. Als we de doorstroming kunnen bevorderen, kunnen we onze dorpen leefbaar houden en blijven faciliteiten, zoals bijvoorbeeld de winkel en de huisartsenpraktijk behouden voor onze dorpen. De BR wil niet meer van hetzelfde, grote en dure villa's, hoe rendabel ook voor projectontwikkelaars.

Graag zou de BR tijdig willen worden geïnformeerd door de gemeente over een bestemmingsplan of een bestemmingsplanwijziging in ons bestuursgebied om tijdig een advies uit te brengen. Dus in de fase, dat er sprake is van een beleidsvoornemen. De BR kan namelijk geen zienswijze indienen tegen een bestemmingsplan, omdat de BR geen belanghebbende is. Als belanghebbende moet je gevolgen van enige betekenis ondervinden. Dat blijkt uit de algemene jurisprudentie. Gevolgen van enige betekenis zijn niet aanwezig, als de gevolgen voor de woon-, leef- of bedrijfssituatie dusdanig beperkt zijn dat er geen persoonlijk belang bij het besluit kan zijn. Zo is de BR door de rechter niet ontvankelijk verklaard in de zaak tegen het windturbinepark De Rietvelden.

Kort samengevat: is de wethouder bereid om de BR vroegtijdig te informeren over bestemmingsplanwijzigingen om de BR de gelegenheid te geven een advies uit te brengen over het bebouwen van een gebied?

De heer Geers geeft aan dat de hiervoor geschetste procedure niet meer vanzelfsprekend is. De gemeente heeft de Bossche Omgevingsdialoog in het leven geroepen. De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. Deze nieuwe wet gaat in de kern over ruimte geven, loslaten en vertrouwen en over een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en samenleving. De wet wil meer ruimte creëren voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. De wetgever wil dat hierin de belangen van betrokkenen nadrukkelijk wordt meegewogen. Eén van de onderdelen daarbij is in dialoog gaan met de omgeving.

Een dialoog met de omgeving is zeker gewenst bij ontwikkelingen die afwijken van het geldende bestemmingsplan. Het gaat daarbij om initiatieven waarvoor een (uitgebreide) afwijking van het bestemmingsplan nodig is, een herziening van het bestemmingsplan, of een wijzigingsplan moet worden opgesteld.

Het in dialoog gaan met de omgeving is voor de meeste inwoners en initiatiefnemers een nieuw fenomeen. Daarom wordt de Omgevingsdialoog geïntroduceerd. Dit is een handreiking die initiatiefnemers kunnen hanteren om zelf de omgeving al in de planvormingsfase te betrekken. Ook kunnen inwoners en initiatiefnemers lezen op welke punten de gemeente het resultaat van de dialoog beoordeelt.

Als de Omgevingsdialoog goed is gevoerd, biedt de inspraakverordening ons de mogelijkheid de inspraakprocedure over te slaan en kan de besluitvorming beter en sneller plaatsvinden. Wij gaan er vanuit dat initiatiefnemers hun verantwoordelijkheid nemen en goede dialogen over hun plannen met de omgeving gaan voeren. Overigens is de gemeente onder de huidige wetgeving nog steeds

verplicht om een ontwerpbesluit over medewerking aan ruimtelijke ontwikkelingen die afwijken van het bestemmingsplan, ter inzage te leggen. Alle belanghebbenden, ook zij die al hun mening hebben gegeven tijdens de Omgevingsdialoog, kunnen dan een zienswijze indienen.

Als er projecten binnen het werkgebied van de BR vallen, dan wordt de BR erbij betrokken. Dat is het moment om mee te praten over de planontwikkeling. Wat is volgens jullie belangrijk op het gebied van woonprogrammering voor die specifieke locatie? Uiteindelijk neemt de gemeenteraad aan het eind van het traject een besluit. De Bossche Omgevingsdialoog is bedoeld om tijdig mee te kunnen praten. De BR heeft geen mogelijkheid om bezwaar te maken omdat daarvoor de toets van ontvankelijkheid geldt. De BR kan wél deelnemen aan de Bossche Omgevingsdialoog en een inspraakreactie indienen. Die zullen wij altijd behandelen. Mevrouw Schram vraagt zich af of dat geen vermenging is met de rol van de BR. De heer Geers geeft aan dat de inspraaktermijn op het voorontwerp wordt overgeslagen als de Bossche Omgevingsdialoog goed doorlopen is. Dat is de nieuwe manier waarop we gaan werken.

De heer Kroezen geeft aan dat de BR het recht en de plicht heeft om advies te geven over zulke zaken. De BR wil graag op tijd geïnformeerd worden over bestemmingsplanwijzigingen, zodat zij advies daarover kunnen geven. Recent is er namelijk een bestemmingsplan vastgesteld waar de BR niet van op de hoogte is gesteld. Het nieuw geschetste beleid is in zijn ogen in strijd met de positie van de BR.

De heer Geers geeft aan dat tijden veranderen. De BR behoudt de mogelijkheid om gevraagd en ongevraagd advies te geven. De gemeente zal proberen om daar zo proactief mogelijk mee om te gaan richting de BR. Als er een Bossche Omgevingsdialoog wordt gestart in het bestuursgebied van de BR dan zal de BR daarover worden geïnformeerd. En dan kan de BR advies geven aan het college. Mevrouw Schram geeft aan dat de BR niet op de hoogte is gesteld van de verandering in de werkwijze. De heer Geers zal in de organisatie benadrukken dat de BR meegenomen wordt in de Bossche Omgevingsdialoog zodra dat speelt. Dat neemt niet weg dat er ook dialogen gestart kunnen worden door initiatiefnemers met omwonenden zonder dat zij bij de gemeente zijn geweest. Met behulp van de dialoog moet de initiatiefnemer luisteren naar zijn omgeving. Dat wil niet zeggen dat het initiatief gehonoreerd wordt, want de gemeente heeft wel opgaven waar rekening mee moet worden gehouden. Daarmee wijst de heer Geers nogmaals op de zendmastproblematiek, daar ligt voor Engelen en Bokhoven een opgave.

6. RONDVRAAG

Vuurwerkbeleid

De heer Branderhorst informeert of er al meer bekend is over het gemeentelijk vuurwerkbeleid. De heer Geers geeft aan dat er een discussienotitie is voorgelegd aan de gemeenteraad. De gemeenteraad zal in de vergadering van oktober een besluit nemen zodat het mogelijk wordt om uitvoering te geven aan maatregelen tijdens de komende jaarwisseling.

Beheer openbare ruimte

De heer Branderhorst heeft vernomen dat de gemeente een andere werkwijze heeft ontwikkeld t.a.v. het beheer van de openbare ruimte. Hoe ziet dat nieuwe beleid eruit? Gevraagd zal worden of de betreffende ambtenaar daar een presentatie over kan geven..

Vorbereiding Dorpstafel 18 november 2020

Mevrouw Van den Oord informeert wie zij ambtelijk kan benaderen om de Dorpstafel verder voor te bereiden. Geadviseerd wordt om daarvoor contact op te nemen met mevrouw Van Westen of Van Daal.

7. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 21.59 uur en bedankt iedereen voor zijn/haar bijdrage. De volgende vergadering is gepland op maandag 2 november 2020.

Jane Pawiroedjo,
9 oktober 2020